

Praktiska Sverige AB

Beslut för gymnasieskola med yrkes- och introduktionsprogram

efter tillsyn i Praktiska gymnasiet Stockholm

belägen i Stockholms kommun

Tillsyn i Praktiska gymnasiet Stockholm

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Praktiska Sverige AB (org. nr. 556257-5786) under våren 2015. Praktiska gymnasiet Stockholm besöktes av Skolinspektionen den 16 och den 17 april 2015.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskapsresultat:

Nationell statistik visar att andelen elever som läser vid Praktiska gymnasiet Stockholm och som slutför utbildningen inom fyra år varierar mellan 67 procent år 2012, 78 procent 2013 och 73 procent 2014. Av eleverna vid Praktiska gymnasiet Stockholm är det 29 procent som får godkända betyg i alla ämnen 2013. Den genomsnittliga betygspoängen enligt aktuellt betygssystem och uträknat på samtliga elever vid Praktiska gymnasiet Stockholm är 12,6 för år 2014.

Resultat trygghet och studiero:

Resultaten av Skolinspektionens enkäter till elever och till personal höstterminen 2014 indikerar att Praktiska gymnasiet Stockholm når lägre värden än andra skolor gällande studiero och grundläggande värden i undervisningen och på skolan. Var fjärde elev uppger i enkätsvaren att elever och lärare inte respekterar varandra och lika många anger att de saknar studiero på lektionerna. När det gäller elevernas upplevda trygghet visar enkätresultaten värden som ligger i paritet med andra skolor. Drygt 80 procent av de elever som besvarat enkäten uppger att de känner sig trygga i skolan.

Enligt resultat som skolan själv redovisar för läsåret 2013/2014 känner 57 procent av eleverna vid skolenheten till skolans värdegrund, 81 procent trivs på skolan, 78 procent anser att det inte förekommer kränkningar vid skolenheten och 70 procent av eleverna anser att skolan arbetar för att motverka kränkningar och diskriminering på skolan.

Beslut

2015-07-03
3 (20)

Dnr 44 - 2014:8366

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Föreläggande vid vite	2015-10-29
2. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Föreläggande vid vite	2015-10-29
3. Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist konstaterad	
4. Extra anpassningar och särskilt stöd	Föreläggande vid vite	2015-10-29

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande. Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats.

Sammanfattande bedömning

I den regelbundna tillsynen 2015 har Skolinspektionen granskat ovan angivna områden i Praktiska gymnasiet Stockholm.

I tidigare tillsynsbeslut från 24 januari 2013 (Dnr 44-2012:1386) förelade Skolinspektionen huvudmannen Praktiska Sverige AB att vidta åtgärder inom flera områden som bland annat undervisning och lärande. Efter att huvudmannen redovisat åtgärder och efter uppföljningsbesök i verksamheten bedömde Skolinspektionen att många av bristerna i verksamheten var åtgärdade. Detta konstaterades i beslut från första april då Praktiska Sverige AB samtidigt förelades med vite att åtgärda de brister som fortfarande kvarstod i skolans arbete med att ge elever särskilt stöd. I beslut den 14 augusti 2014 bedömde Skolinspektionen att samtliga brister var åtgärdade.

Tillsynen 2015 visar att det finns flera brister i verksamheten och att en del av dessa brister finns inom områden som bedömts bristfälliga även i samband med tidigare tillsyn. Ett sådant område handlar om skolans arbete med att ge stöd till elever som har svårigheter att klara av utbildningen. Tillsynen visar att verksamheten vid Praktiska gymnasiet Stockholm tar emot ett stort antal elever som, för att kunna slutföra utbildningen, har behov av stöd. Skolan ger dock inte alla elever det stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den

Beslut

2015-07-03
4 (20)

Dnr 44 - 2014:8366

ordinarie undervisningen som de behöver för att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Skolenheten brister även i att skyndsamt utreda elevers behov av särskilt stöd. Skolinspektionen finner fler brister i verksamheten som påverkar elevernas möjlighet att nå målen för utbildningen. Till dessa hör att all undervisning inte utformas och utgår från examensmål och ämnesplaner och att all undervisning inte innebär ett aktivt lärarstöd för eleverna.

Personalen vid Praktiska gymnasiet Stockholm har under läsåret 2014/2015 arbetat systematiskt för att förbättra studieron på ett sätt som motsvarar skollagens krav men däremot bedömer Skolinspektionen att skolans arbete med att förbygga kränkningar av elever inte är tillräckligt. Detta då skolan inte systematiskt arbetar för att motverka att elever blir kränkta under det arbetsplatsförlagda lärande som utgör en mycket stor del av utbildningen vid skolenheten.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande vid vite

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Praktiska Sverige AB att vid vite av 900 000 kronor senast den 29 oktober 2015 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Om Praktiska Sverige AB inte följer detta föreläggande kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av vitet.

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de examensmål som gäller för det nationella program som eleven läser. Undervisningen ska utformas och genomföras så att alla elever, såväl på nationella program som på introduktionsprogram, ges möjligheter att nå samtliga kunskapskrav inom de ämnen som eleven läser, det vill säga såväl i gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen.

I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper, intressen och lärstilar och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Praktiska Sverige AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Undervisningen i skolan utgår från och omfattar examensmålen för respektive nationellt program samt ämnesplaner. (16 kap. 6 § skollagen, Förordning om examensmål för gymnasieskolans nationella program SKOLFS 2010:14, 4 kap. 1 § gymnasieförordningen, Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.1. Kunskaper)
- Undervisningen innebär ett aktivt lärarstöd för eleverna. (3 kap. 3 § skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- All undervisning ska utgå från och omfatta ämnesplaner samt examensmålen för respektive nationellt program.
- Undervisningen ska utformas så att eleverna får ett aktivt lärarstöd. I detta ingår att läraren, genom att utgå från enskilda elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande, stimulerar alla elever så att de utvecklas så långt som möjligt.

Motivering till bedömning av brist

Av skollagen framgår att för varje nationellt program ska det finnas examensmål som innehåller mål för programmet. Alla elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Enligt förordning om examensmål för gymnasieskolans nationella program gäller dessa mål utöver de gemensamma kunskapsmål för gymnasieskolans nationella program som anges i läroplanen för gymnasieskolan. Av läroplanen framgår att det är skolans ansvar att varje elev på ett nationellt yrkesprogram ges möjlighet att uppnå kraven för en yrkesexamen som innebär att eleven uppnått en av branschen godtagbar nivå av yrkeskunnande för att vara väl förberedd för yrkeslivet. Vidare är det skolans ansvar att varje elev som har slutfört ett nationellt program eller ett introduktionsprogram i den utsträckning det framgår av elevens individuella studieplan tillägnar sig goda kunskaper i de kurser som ingår i elevens studieväg och kan använda dessa kunskaper för vidare studier och i samhällsliv, arbetsliv och vardagsliv. Vidare framgår av läroplanen att läraren ska stimulera, handleda och stödja eleven.

Elevintervjun visar att undervisningen vid restaurang- och livsmedelsprogrammet inte klargör målen för utbildningen och att utbildningen inte heller utgår från examensmål och målen i ämnesplanerna. Elever uppger att de bara lagar mat, att detta inte kopplas till ämnesplaner, examensmål eller kunskapskrav. Lärare uppger vid intervju att elever på restaurang- och livsmedelsprogrammet främst ska arbeta med enkla moment, som att skala lök, under det första året. Rektorn förklarar detta med att ansvarig yrkeslärare är vikarie under vårterminen.

Elever på flera program beskriver att de inte fullt ut får utbildning som utgår från yrkesämnenas ämnesplaner i de fall de läser yrkesämnena skolförlagt.

Beslut

2015-07-03

7 (20)

Dnr 44 - 2014:8366

Yrkeslärare uppger vid intervju att de inte hinner arbeta mot alla moment som finns beskrivna i ämnesplanerna eftersom de är uppbokade med att ordna och följa upp arbetsplatser där eleverna kan genomföra sitt arbetsplatsförlagda lärande (APL). De elever som inte är på APL kan av skolan inte erbjudas en utbildning som utgår från ämnesplanerna, menar lärare. Därmed finns elever som kan arbeta mot ämnesplanernas centrala innehåll endast i begränsad omfattning och yrkeslärare uppger att de inte heller kan ge dessa elever den handledning och det stöd som de behöver under tiden som de är i skolan eftersom lärarna samtidigt undervisar andra elever eller besöker elever på APL.

Av intervjuer med lärare och rektorn framgår att det vid skolenheten finns ett flertal elever i årskurs ett och ett tiotal elever i årskurs två och tre som under en längre tid, tre månader eller mer, får utbildningen inom yrkesämnena skolförlagd. Rektorn menar att det finns goda fysiska förutsättningar för elever att arbeta med yrkesämnenas alla delar på skolan. Däremot kan det uppstå problem gällande lärarstödet om alltför många elever är på skolan istället för på en arbetsplats uppger rektorn. Alla elever ska delta i APL, annars uppstår tidsbrist för läraren, uppger rektorn vidare.

Skolinspektionen bedömer att utbildningen vid Praktiska gymnasiet Stockholm inte garanterar samtliga elever en utbildning som utgår från och omfattar ämnesplaner och målen för utbildningen och en undervisning som ger eleverna ett aktivt lärarstöd. Utredningen visar att elever vid restaurang- och livsmedelsprogrammet vid intervjun uppger att utbildningen inte utgår från ämnesplaner och examensmål. Eftersom eleverna vid restaurang- och livsmedelsprogrammet inte kan koppla arbetsmoment mot de kunskapskrav de ska bedömas mot, brister skolan och undervisningen i uppdraget att genomföra strukturerad undervisning som innebär ett aktivt lärarstöd genom lektioner som ger eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar utifrån tydliga mål och syften. Att lärare är vikarier är inte en omständighet som föranleder någon annan bedömning. Utbildningen är utformad på ett sådant sätt att eleverna ska delta i arbetsplatsförlagt lärande under en stor del av utbildningen. Eftersom de elever som inte deltar i arbetsplatsförlagt lärande inte får en utbildning som fullt ut omfattar ämnesplanerna och inte heller ges den handledning och det stöd i undervisningen som de behöver under den tid de har skolförlagd utbildning istället för APL uppfyller verksamheten inte författningarnas krav i dessa delar. Att rektorn uppger att det finns förutsättningar att arbeta mot utbildningsmålen på skolan föranleder ingen annan bedömning då hon samtidigt medger att lärarna hamnar i tidsbrist. Skolinspektionen bedömer därmed att lärarna i dessa fall inte kan erbjuda eleverna en undervisning som innebär ett aktivt lärarstöd. Huvudmannen och rektorn måste därmed vidta

Beslut

2015-07-03
8 (20)

Dnr 44 - 2014:8366

åtgärder för att säkerställa att undervisningen utgår från och omfattas av examensmål och ämnesplaner för respektive program samt att all undervisning innebär ett aktivt lärarstöd för eleverna.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Skolinspektionen får enligt skollagen 26 kap. 10 § förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten eller, i fråga om enskild huvudman, de villkor som gäller för godkännandet eller beslutet om rätt till bidrag. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna. Som Skolinspektionen redovisat ovan i detta beslut uppfyller Praktiska Sverige AB:s verksamhet inte de krav som följer av författningarna. Praktiska Sverige AB föreläggs därför att vidta de åtgärder som beskrivits ovan.

Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § skollagen förenas med vite. Skolinspektionen ska förena ett föreläggande med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Skolinspektionens utredning visar att all undervisning vid Praktiska gymnasiet Stockholm inte utgår från examensmål och ämnesplaner samt att det finns undervisning som inte innebär ett aktivt lärarstöd för eleverna. Detta försvårar elevernas förutsättningar att nå utbildningsmålen. Skolinspektionen har i tidigare tillsynsbeslut bland annat förelagt huvudmannen att vidta åtgärder för att förbättra arbetet med undervisning och lärande. Detta framgår av beslut från 24 januari 2013 (Dnr 44-2012:1 386) då Skolinspektionen påtalade brister gällande lärarnas samverkan i arbetet med att nå utbildningens mål, lärarnas anpassning av undervisningen efter elevernas behov samt i arbetet med att ge eleverna ledning och stimulans. Skolinspektionen konstaterar att det vid tillsynsbesöket i april 2015 åter kan konstateras brister inom bedömningsområdet undervisning och lärande, vad gäller att undervisningen ska utgå från och omfatta examensmål och ämnesplaner samt innebära ett aktivt lärarstöd. Mot bakgrund av ovanstående finner Skolinspektionen att bristerna är allvarliga och att det därmed föreligger skäl att förena föreläggandet med vite.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studietrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Det kan därmed också avse miljöer utanför skolan men som ingår i skolans verksamhet, exempelvis på arbetsplats (APL). Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Praktiska Sverige AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6–10 §§ skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Vid skolenheten ska det bedrivas ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever och detta arbete ska även omfatta utbildning vid de arbetsplatser som ingår i det arbetsplatsförlagda lärandet.

Motivering till bedömning av brist

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling. Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Praktiska gymnasiet Stockholm har vid tillsynsbesöket en aktuell plan mot diskriminering och kränkande behandling. Planen innehåller en kartläggning, analys, utvärdering och planerade åtgärder utifrån analys av identifierade

Beslut

2015-07-03
10 (20)

Dnr 44 - 2014:8366

risker i samband med att eleverna befinner sig i skolan. Planen visar inte någon kartläggning eller analys avseende vad gäller risk för kränkningar i samband med att elever deltar i det arbetsplatsförlagda lärandet. Rektorn uppger vid intervju att skolan inte har tagit med APL i riskbedömningen eller planen mot kränkande behandling, men att det har hänt att elever har bytt arbetsplatser på grund av att det inte har fungerat. Vid intervjuer med elever återkommer eleverna ofta till att de inte befinner sig i skolan i så stor utsträckning. Huvuddelen av tiden befinner sig elever på arbetsplatser i samband med APL. Elever uppger att deras lärare informerat dem om vad de ska göra om de inte känner sig trygga på arbetsplatserna och att det kan vara stressigt på arbetsplatserna och att folk då kan uttrycka sig nedlåtande och kränkande. Lärare ger exempel på vad skolan gör för att motverka kränkningar och hård jargong mellan elever när de är på skolan men inga exempel på vad skolan gjort för att förebygga kränkningar i samband med det arbetsplatsförlagda lärandet.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att det målinriktade arbetet för att motverka kränkande behandling av elever vid Praktiska gymnasiet Stockholm inte omfattar det arbetsplatsförlagda lärandet vid tiden för tillsynen. Eleverna tillbringar en stor del av skoltiden på arbetsplatserna och intervjuer med rektorn och eleverna visar att det förekommer risk för kränkningar i samband med APL. Huvudmannen och rektorn ska därför vidta åtgärder för att säkerställa att det vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever och att detta arbete även innefattar det arbetsplatsförlagda lärandet.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Skolinspektionen får enligt skollagen 26 kap. 10 § förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten eller, i fråga om enskild huvudman, de villkor som gäller för godkännandet eller beslutet om rätt till bidrag. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna. Som Skolinspektionen redovisat ovan i detta beslut uppfyller Praktiska Sverige AB:s verksamhet inte de krav som följer av författningarna. Praktiska Sverige AB föreläggs därför att vidta de åtgärder som beskrivits ovan.

Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § skollagen förenas med vite. Skolinspektionen ska förena ett föreläggande med vite om föreläggandet avser

Beslut

2015-07-03
11 (20)

Dnr 44 - 2014:8366

en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Skolinspektionens utredning visar att skolans arbete för att motverka kränkande behandling inte innefattar det arbetsplatsförlagda lärandet, vilket kan få konsekvenser som försvårar elevernas förutsättningar att nå utbildningsmålen. Skolinspektionen har i tidigare tillsynsbeslut bland annat förelagt huvudmannen att vidta åtgärder för att förbättra arbetet med trygghet och studiero. Detta framgår av beslut från 24 januari 2013 (Dnr 44-2012:1386) då Skolinspektionen påtalade brister gällande tillämpningen av skolans ordningsregler, att eleverna inte hade studiero samt att skolans plan mot kränkande behandling inte motsvarade skollagens krav. Skolinspektionen konstaterar att det vid tillsynsbesöket i april 2015 åter finns brister inom området trygghet och studiero, vad det gäller arbetet med att motverka kränkande behandling av elever. Skolinspektionen finner därför skäl att förena föreläggandet med vite.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer ska anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Detta avser också samtliga ämnen som eleven läser, det vill säga såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen. Det kan också omfatta undervisning som är förlagd till arbetsplats (APL). Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Beslut

2015-07-03
12 (20)

Dnr 44 - 2014:8366

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Praktiska Sverige AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan ger eleven skyndsamt stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 5a § skollagen)
- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Ansvariga på skolan ska skyndsamt ge eleverna stöd i form av extra anpassningar inom ramen av den ordinarie undervisningen, om de riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.
- Ansvariga på skolan ska utreda elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.

Motivering till bedömning av brist

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen eller genom ett nationellt prov, uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev, eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens

Beslut

2015-07-03
13 (20)

Dnr 44 - 2014:8366

behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövligt.

Av Skolinspektionens enkät till elever från hösten 2014 framkommer att över 60 procent av eleverna vid Praktiska gymnasiet Stockholm upplever att skolarbetet är svårt. I samma enkät svarar över 20 procent av eleverna att de inte får hjälp av skolans lärare när de behöver det och över 30 procent av eleverna svarar att de inte kan få extraundervisning om de behöver det. I Skolinspektionens personalenkät svarar över 20 procent av personalen vid Praktiska gymnasiet Stockholm att de inte har förutsättningar att hjälpa elever som är i behov av det och nästan 30 procent av personalen svarar att skolan inte skyndsamt utreder elever som har behov av särskilt stöd.

Elever uppger vid intervju att de inte får hjälp och stöd av skolan och vissa elever säger att de får vänta tills de läser i årskurs två innan skolan sätter in stöd. Elever berättar att trots att skolan har kännedom om deras behov av stöd, och trots möte med rektorn och specialpedagogen så har hjälpen inte kommit igång. Vid tiden för tillsynsbesöket har större delen av läsåret passerat och elever uppger att de riskerar att inte nå kunskapskraven i flera gymnasiegemensamma ämnen. Lärare uppger att de behöver kunna använda fler metoder än i nuläget om de genom extra anpassningar ska kunna hjälpa eleverna att nå kunskapskraven. Detta eftersom skolan har många elever med olika typer av stödbehov som lärarna inte upplever att de fullt ut kan möta i undervisningen. Vidare uppger lärarna att många elever vid Praktiska gymnasiet Stockholm når inte kunskapskraven och får därmed betyget F i flera ämnen. Stödbehoven vid skolenheten är omfattande uppger elevhälsans representanter. Skolan måste överbrygga kunskapsglapp då många elever inte har läst engelska på grundskolan, flera elever har neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, och 53 procent av eleverna i årskurs ett ligger på mycket låga värden vad det gäller läsförståelse, uppger elevhälsans representanter vidare vid intervju. Representanter för elevhälsan ger exempel på hur skolan har arbetat med extra anpassningar för en hel klass och hur detta har gett resultat. Hittills har sådana gruppvisa anpassningar genomförts i en av skolans klasser, så kallad pilotklass. Av intervjun med rektorn framkommer att personalen på skolan måste arbeta samlat med åtgärder och extra anpassningar på gruppnivå och att alla elever inte ges extra anpassningar på individnivå. Detta eftersom stödbehoven vid skolenheten är så stora och för att de resurser som skolan har för att stödja elever ska komma så många elever som möjligt tillgodo.

Beslut

2015-07-03
14 (20)

Dnr 44 - 2014:8366

Lärare uppger vidare att utredningstiderna, om det befaras att en elev inte kommer att nå kunskapskraven trots att extra anpassningar har satts in, kan vara långa. Det finns elever som behöver stöd för att klara av att genomföra det arbetsplatsförlagda lärandet och vars stödbehov inte har blivit utredda. Detta, att elevers eventuella behov av särskilt stöd inte utreds skyndsamt, får till följd att det vid skolenheten finns elever som stannar hemma från skolan under APL-dagarna, uppger lärarna. Enligt uppgift från eleverna finns det elever som stannar hemma under de dagar skolan schemalagt det arbetsplatsförlagda lärandet och att skolans lärare inte gör så mycket åt denna frånvaro. Av intervju med rektorn framkommer att den största orsaken till att eleverna inte når kunskapskraven är att de har en frånvaroproblematik. Rektorn uppger vidare att det finns fler elever, än de vars eventuella behov av särskilt stöd som skolan utreder, som antingen har en frånvaroproblematik eller som riskerar att inte nå kunskapskraven. Utredningar av elevers behov av särskilt stöd görs bara av de elever som "sticker ut" uppger rektorn.

Sammanfattningsvis visar tillsynen att Praktiska gymnasiet Stockholm tar emot en elevgrupp där behovet av stöd i form av extra anpassningar är stort och omfattande. Samtidigt finns det elever vid skolenheten som inte får sin rätt till stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen uppfylld. Vidare visar Skolinspektionens utredning att antalet elever som riskerar att inte nå kunskapskraven, trots att de i vissa fall har getts stöd i form av extra anpassningar, är betydligt högre än de elever som har utretts vid tillsynsbesöket. Även om det i vissa fall kan vara befogat att en noggrann utredning tar tid, är det viktigt att utredningen kommer igång skyndsamt så att eleven, om utredningen visar att det finns behov av detta, kan ges särskilt stöd innan kursen är slut. Tillsynen visar att utredningar av elevers eventuella behov av särskilt stöd inte görs i tillräcklig omfattning eller tillräckligt skyndsamt. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav i denna del. Huvudmannen och rektorn ska därför se till att samtliga elever som riskerar att inte nå kunskapskraven ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen och att ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Skolinspektionen får enligt skollagen 26 kap. 10 § förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om

Beslut

2015-07-03
15 (20)

Dnr 44 - 2014:8366

verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten eller, i fråga om enskild huvudman, de villkor som gäller för godkännandet eller beslutet om rätt till bidrag. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna. Som Skolinspektionen redovisat ovan i detta beslut uppfyller Praktiska Sverige AB:s verksamhet inte de krav som följer av författningarna. Praktiska Sverige AB föreläggs därför att vidta de åtgärder som beskrivits ovan.

Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § skollagen förenas med vite. Skolinspektionen ska förena ett föreläggande med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Skolinspektionens utredning visar att skolans arbete med att ge elever stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen samt att utreda elevers eventuella behov av särskilt stöd inte motsvarar författningarnas krav. Detta kan få konsekvenser som försvårar elevernas förutsättningar att nå utbildningsmålen. Skolinspektionen har i tidigare tillsynsbeslut bland annat förelagt huvudmannen att vidta åtgärder för att förbättra arbetet med särskilt stöd. Detta framgår av beslut från 24 januari 2013 och 4 april 2014 (Dnr 44-2012:1386) då Skolinspektionen påtalade brister gällande skolans arbete med att skyndsamt utreda elevers behov av särskilt stöd samt att upprätta åtgärdsprogram som motsvarade författningarnas krav. Skolinspektionen konstaterar att det vid tillsynsbesöket i april 2015 åter kan konstateras brister inom området extra anpassningar och särskilt stöd, vad det gäller extra anpassningar och utredningar av elevers behov av särskilt stöd. Mot bakgrund av de allvarliga brister som föreligger samt att brister inom området särskilt stöd även konstaterades vid tillsynen 2013 och 2014 finner Skolinspektionen skäl att förena föreläggandet med vite.

Övriga arbetsområden

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Analysen ska omfatta hela utbildningen och inte avgränsas till exempelvis resultat enbart i gymnasiegemensamma ämnen utan ska också omfatta uppföljning av resultat i fördjupningsämnena, från lärande som sker på arbetsplats (APL) och undervisning på introduktionsprogram. Förbättringsåtgärder kan exempelvis vara att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav inom detta arbetsområde.

Beslut

2015-07-03
17 (20)

Dnr 44 - 2014:8366

I ärendets slutliga handläggning har deltagit rättschef Marie Axelsson, enhetschef/tf avdelningschef Maria Kärrman och utredare Inger Börjesson (föredragande).

Ann-Marie Begler
Generaldirektör

Hur man överklagar, se bilaga 3

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Praktiska Stockholm

Bilaga 3: Överklagandehänvisning

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för.

Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmannens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Praktiska gymnasiet Stockholm

Huvudman för Praktiska gymnasiet Stockholm är Praktiska Sverige AB med organisationsnummer 556257-5786. Verksamheten vid skolenheten startade läsåret 2010/2011.

Vid skolenheten anordnas vid tillsynsbesöket utbildning i följande nationella program och inriktningar:

- Bygg- och anläggningsprogrammet (BA) med inriktningarna husbyggnad och måleri
- El- och energiprogrammet (EE) med inriktning elteknik
- Fordons- och transportprogrammet (FT) med inriktning personbil
- Handels- och administrationsprogrammet (HA) med inriktning handel och service
- Hotell- och turismprogrammet (HT) med inriktning hotell och konferens
- Hantverksprogrammet (HV) med inriktning övriga hantverk låssmed
- Restaurang- och livsmedelsprogrammet (RL) med inriktning kök och servering
- VVS- och fastighetsprogrammet (VF) med inriktning VVS.

Enligt uppgifter som skolan redovisar läser 284 elever vid Praktiska gymnasiet Stockholm i april 2015. Av dessa läser 259 elever nationella yrkesprogram och lärlingsutbildning medan 25 elever läser introduktionsprogram.

Huvuddelen av skolenhetens verksamhet bedrivs i lokaler i Liljeholmen medan undervisning för elever som läser VVS- och fastighetsprogrammet samt restaurang- och livsmedelsprogrammet anordnas i lokaler belägna i Bromma. Inför läsåret 2016/2017 har Praktiska Sverige AB har ansökt om tillstånd att dela upp Praktiska gymnasiet Stockholm i två skolenheter.

Beslut

2015-07-03
20 (20)

Dnr 44 - 2014:8366

Bilaga 3: Överklagandehänvisning

Skolinspektionens beslut om föreläggande vid vite får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet ställs till Förvaltningsrätten i Stockholm, men ska skickas eller lämnas till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund.

Överklagandet ska ha inkommit till Skolinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om klaganden är en part som företräder det allmänna ska överklagandet dock ha inkommit inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och vilken ändring som önskas. De skäl som finns för ändring bör också anges. Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller dennes ombud.